GAZETA KRAKOWSKA

Nro 2.

Z KRAKOWA DNIA 5. STYCZNIA 1812 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 31. Grudnia.

SEYM.

Sessya Seymowa 22 Grudnia.

Po zebraniu się Izby Poselskiey, JW. Marszałek Seymowy maiąc sobie wręczony Dekret N. Pana pod d. 21 Grudnia r. b. wydany, przez ktory stosownie do Dekretu pod d. 7 Grudnia, i zastrzeżenia nim pod Nrem 1wszym wyrażonego, na zastąpienie w wotowaniu na odbywaiącey się teraźnieyszey Sessyi Seymowey Radcow Stanu JWW. Linowskiego i Rzętkowskiego, mianowanemi zostali Radcy Stanu JWW. Badeni i Xiądz Staszyc. Dekret takowy do Archiwum Seymowego oddał, i na cele Izby oczekiwał z zagaieniem Sessyi na Radę Stanu, ktora gdy weszła do Izby Seymowey i mieysca swoie zaieła, natychmiast JW. Marszałek Seymowy zagaił Sessyią; a przytem oświadczył, że nie miałby przyczyny mowić o wypadku Sessyi wczorayszey, gdyby dla sprostowania opinii tych, co niezgłębiaiąc rzeczy o pomienionym wypadku sądzićby chcieli, nie był do tego zniewolonym z obowiązku urzędowania swoiego. — W usunięciu proiektu od Rządu podanego o żywności i furażach dla woyska, użyła Izba Poselska prawa swego Konstytucyią zawarowanego; z tey iednak determinacyi Izby Poselskiey nikt wnosić nie powinien, iakoby ta chciała woysku odmowić tego, czego istotnie potrzebuie. Cała Izba iest zaięta nayszczerszem do Oyczyzny przywiązaniem, a na woysko spoglada, iako na naymilszy kraiu naszego przedmiot. Zmiany tylko pragnęła reprezentacyia narodowa w niektorych szczegołach tego proiektu, i z tego iedynie źrodła powody nieprzyięcia onegoż czerpanemi bydź mogą. Dodał nakoniec, że w krotkiem swoiem wczorayszem przymowieniu się zaniosł przez JWW. Ministrow prożbę od całey Izby Poselskiey do N. Pana, żeby raczył proiekt o żywności dla woyska zwrocić do Izby Poselskiey. Pełen więc zaufania, że nayłaskawszy Król raczył się do tey prożby skłonić, wezwał JW. Ministra Skarbu o uwiadomienie Izby Poselskiey o woli N. Pana.

JW. Minister Skarbu odpowiadaiąc na powyższe wezwanie oświadczył, że na prożbę JW. Marszałka Seymowego na dniu wczorayszym do tronu zaniesioną, i na głos JW. Owidzkiego Kommissarza Izby Poselskiey do materyi Dochodow i Skarbu mianey w Radzie Stanu, skłonił się N. Pan, i zwroci dogodniey ułożony proiekt o poborach produktow dla woyska do decyzyi Izby Poselskiey. Daley zaś mowiąc, wprowadził powtornie z kolei przypadaiący proiekt o opłacie Patentowego od kunsztow, handlu, professyy, rzemiosł, rękodzieł i fabryk. Dodał, że ostatnia iuż dobiia godzina obrad Seymowych, i ostatni iuż raz odbywa się sessyia. Przedstawiaiąc zaś niedostatek Skarbu wynurzył, że każdy nieprzyięty proiekt wracaiąc powtornie pod decyzyią Izby Poselskiey wyszedł uboższy, co wszystko przynosząc znaczny ubytek, zapowiada niedostatek Skarbu. Zwracaiąc mowę do wprowadzonego powtornie proiektu, wykazywał zyski, iakie przez ustąpienie na rzecz miast pierwszego rzędu szesnastey części, drugiego rzędu osmey części, trzeciego rzędu czwartey części, czwartego i piątego rzędu trzeciey części, a dla miast żadnego funduszu niemaiących, połowy dochodu z podatku patentowego *respective* każdego

miasta spływaią; wyiaśniał także inne modyfikacyie, i nakoniec oddał proiekt do laski, ktory przez Sekretarza Seymowego był czytany.

Zabrał głos JW. Wodziński Kommissarz Izby Poselskiey do materyi Dochodow i Skarbu oświadczaiąc, iż to szanownych iego kollegow zadziwiać nie powinno, że przeciwiąc się dawniey proiektowi, dziś pod sąd Izby zwracaiącemu się, poźniey do podpisania go przystąpił. Jego albowiem zamiarem nigdy nie było odmawiać zupełnego ztąd Skarbu zasiłku; chciał to tylko ile możności pogodzić z sposobnością kontrybuentow. Wystawiał daley, iż proiekt, ktory dziś do Izby wraca, powraca w inney wcale postaci. Wezwani przez JW. Ministra Skarbu JWW. Deputowani, ktorych proiektowana opłata patentowego naybliżey dotyka, zgodzili się w większey części na przyięcie go w teraźnieyszym iego kształcie; na dniu zaś wczorayszym roztrząsany przez Kommissyią Poselską w Radzie Stanu większych ieszcze nabył dla miast korzyści, gdy znaczna część zebraney z patentowego kwoty przeznaczona iest na zasilenie funduszow mieyskich i w miarę potrzeby każdego rzędu miast, wyznaczony im coraz większy zasiłek. Nakoniec, miasta ostatniego rzędu, przez wzgląd na ich ubostwo, w równey są z wsiami uważane klassie. Po takiem więc rzeczy wyłuszczeniu spodziewa się, że o zmienność zdania winionym nie będzie, i że proiekt w głosowaniu pomyślnego dozna losu.

JW. Godlewski członek teyże Kommissyi oświadczył, iż stale przeciwnym iest przyięciu tego proiektu z znanych iuż powodow; że ten podatek szkodliwym się staie dla przemysłu; że do tem mocnieyszego obstawania przy nieprzyięciu tegoż proiektu znayduie nową pobudkę: iż nie wszyscy Deputowani, ktorych JW. Minister Skarbu do roztrząsania wymienionego proiektu był wezwał, iednego względem przyięcia onegoż byli zdania. Oddał wreście do decyzyi Izby Poselskiey, czyli w takim stanie rzeczy wprowadzony proiekt ma bydź przyiętym.

JW. Minister Skarbu wystawił, że przez zmiany, opłata od stępla połowę zamierzonego dochodu utraciła, a tak inne proiektowane podatki przez modyfikacyie znaczną część utraciły, co wszystko w zamierzonych rachunkach znaczny sprawiło ubytek, i grozi Skarbowi niedostatkiem.

(Dalszy ciąg w Dodatku.)

Dalszy ciąg MOWY

JW. MATUSZEWICZA, Ministra Przychodow i Skarbu, miana w Izbie Poselskiey przy wprowadzeniu Proiektow Skarbowych d. 17 Grudnia 1811 roku.

Nie tu iest mieysce roztrząsać czyli podatek ofiary, iak ostatnią Seymową uchwałą powiększoną została, byłby przeciążaiącym, gdyby wrócony handel na nowo zakwitnął? w dzisieyszey nad proiektami Skarbowemi rozwadze, przeszłością naszą iest czas od ostatniego posiedzenia upłyniony, a przyszłością ten, ktory do następnego Seymowego ziazdu upłynie. Owoż w tych zakresach widząc wyniszczenie zapasow i zmnieyszenie cyrkuluiącey gotowizny, widząc handel zatamowany, odbyt płodow rolniczych niepewny i trudny, ktoż może nie przyznać, że podatek Ofiarą zwany, stał się teraz i byłby nadal istotnie i srodze przeciążaiącym? Stwierdza to osobiste i naybliższe każdego Posiedziciela ziemi doświadczenie; stwierdzaią ogromne zaległości na kontrybuentach; bo gdy inny każdy podatek mogł dla niewyraźności prawa lub przepisow exekucyynych opoźniać się w poborze, ten, oddawna znany, z natury swoiey w wyrachowaniu i w poborze nayprostszy, samem niewpływaniem do Skarbu dowodził rzeczywistą kontrybuentow niemożność; stwierdzaią nakoniec przeciążenia tym podatkiem środki same, ktorych Rząd użył, aby kontrybuentom do wyyścia z

załegłości dopomogł: konie, produkta, podwody, robotnik, przyymowane w podatku, równie iak rozmaite rat podziały, i rozmaite dla spiesznieyszych w składaniu należności Skarbowey ustąpienia, dały wprawdzic Kontrybuentom łatwość zaspokoienia podatku, dały sposob opatrzenia nadzwyczaynych potrzeb, lecz Skarb na liczne i wielorakie naraziły szkody. Zaczęły się rodzić remanenta z remanentow, mnożyć oblikwidacye, wikłać rachunki, i gdy podatki mogły się zaspokaiać bez wnoszenia do kass poborowych i bez ich wiedzy, upadła sposobność i pewność wcześney wpływow Skarbowych rachuby. Skarb produkt każdy płacąc drożey nad powszechną cenę, mniey wybrał w produktach, niż mu należało w istocie; a gdy nadzwyczayne wydatki pochłonęły fundusze, zwyczayne, i potoczne równie nagłe i nieuchronne, znalazły się z funduszów ogołoconemi. — Przecięż w tym Skarbie wszystko nasze widzieć powinniśmy; i iego strata czyiąż ieżeli nie naszą iest stratą?

Dodaymy, że podatki gruntowe składaią nayznakomitszą część Skarbowego dochodu; zawod więc na ich wpływie dla Skarbu iest nayniebezpiecznieyszy, dodaymy, że te podatki opieraią się na rolnictwie, na tey nayistotnieyszey siły i zamożności kraiowey podstawie; przeciążenie więc tym rodzaiem podatkow iest nad wszelkie inne szkodliwszem, bo niszczy i wysusza w samem zrodle głowną moc i bogactwo kraiowe. Kiedy zaś nam i urzędowa i obywatelska powinność nakazuie myślić o poiedynczey doli mieszkańcow, ile razy myślimy o Skarbie, znowu naygruntownieysze przekonanie ostrzega, iż proznobyśmy pomyślność prywatną zabezpieczyć mniemali, Skarb w smutnym zostawuiąc niedostatku. Zdaie mi się, iż poprzednicze choć krotko przezemnie dotkniete uwagi, okazały dostatecznie, że rownie Skarbu iak Kontrybuentow interes, doradza ulżenie podatku gruntowego Ofiary z Dobr Ziemiańskich.

Jeden z wnoszonych dziś proiektow zawiera w treści, aby podwyższenie Ofiary, na ostatniem posiedzeniu Seymowem uchwalone, było uchylonem, z zostawieniem Ofiary dawney 24ch od sta, do nowo wynalezionych użytkow rozciągnioney.

Sądzę, iż powody takowego proiektu iuż wyiaśniłem, o skutkach iego wspomnieć mi zostaie.

Uyrzy właściciel ziemi pomnożoną miarę zamożności i funduszu swoiego; bo ktoż nie widzi, iż tyle ziemi iego przyrośnie wartości, ile z niey w ulżonym podatku spadnie ciężaru?

Uyrzy zapewnioną domowego obeyścia spokoyność i słodycz, kiedy dochod swoy zbiegiem tylu przeciwnych okoliczności uszczuplony, nie będzie musiał cały prawie ponieść do Skarbu; przestanie dręczyć się wyrzucaniem samemu sobie, że w długu świętym własney zawinia Oyczyznie, i nie będą iuż wisieć nad nim exekucyyne przynaglenia, nieuchronne wprawdzie, lecz srodze upakorzaiące dla tych dusz, u ktorych własne ich czucie i gorliwość Obywatelska, silnym i nieustannym są bodźcem.

Ożywiać się będzie mogło nachylone znacznie do upadku rolnictwo, boć przecię po zaspokoionym podatku, zbędzie część dochodu na gospodarskie nakłady, i po-

mimo twardości czasow, ieszcze orzeźwiony przemysł lub dawne wzmocnić, lub nowe źrodła dochodu otworzyć potrafi. Im znacznieysza iest ilość podatku, tym uciążliwsze skutki pierwotney nierowności rozkładu; ulżyć w przeciążeniu, iest to więc istotnie i skutecznie wady nierówności ułagodzić, iest to stąpić krok ważny ku przygotowaniu sprawiedliwszego na przyszłość porównania, i usunąć część przeszkod, zamiar takowy zatrudniaiących.

Nakoniec zmnieyszenie podatku Ofiary otworzy drogę i ułatwi sposobność do dalszych ulżeń, niemniey ważnych i użytecznych w zmianie ciężarow innych, ktorey zmiany, sposob i korzyść osobno przełożone zostaną.

Podymne Wieyskie, chociaż z imienia wydaie się podatkiem na domach i kominach opartym, z intencyi prawa i z rzeczy iest podatkiem gruntowym; w miarę gruntu przez włościan posiadanego wybieranym bywa. — Co się rzekło dopiero o Podatku ofiary ziemiańskiey, co do niewłaściwości zasad, nierówności rozkładu, a zwłaszcza przeciążenia kontrybuentow, to wszystko stosuie się do Podymnego w sposobie tym silniey przekonywaiącym, iż tu idzie o owę szacowną a naygromadnieyszą część mieszkańcow, ktora krwawym i codziennym znoiem upładza tę ziemię, co nas żywi zawsze, zbogacała niedawno, i znowu prędzey troche lub poźniey zbogacać będzie; idzie o tę względu naygodnieyszą klassę, którey ubogą dolą susza i nieurodzay tegoroczny powszechnie pogorszył, a w wielu mieyscach do nędzy zbliżył. Nie wątpię przeto, iż przeydą do serc zacnych Reprezentantow Narodu te uczucia, ktore skłoniły Oycowską dobroć Nayiaśnieyszego Pana, do rozkazania, aby proiekt do podatku podymnego stosowny, nie tylko uchylał zupełnie podymne podwyższone przeszłą Seymową ustawą na dymach wieyskich, a znacznie bardzo zniżył podobne podwyższenie na dymach mieyskich i czynszowych; lecz nadto, aby gdy innych praw podatkowych exekucya zacząć się ma od 1 Czerwca Roku 1812, ulga w podymnem zaczęła się od naybliższey i iuż nadeszłey raty w bieżącym miesiącu.

Dotąd, Prześwietna Izbo Poselska, tłumaczyłem tę część zamiarow naylepszego z Królów, w ktorey litościwe Jego serce spieszy podać ulgę i ratunek przeciążonym, a całą powszechność wieyskich i mieyskich posiadaczow składaiącym, ulgę nie oboiętną, nie marną; ubytek z niey w rocznym dochodzie skarbowym wynikaiący 10,650,000 wynosi. Gdyby dobroć tak iawna dostatecznie odkryć nie miała naytroskliwszey Nayiaśnieyszego Pana o ochronę kontrybuentow baczności, wiedzcie zacni Reprezentanci, że wsparcie dla skarbu z innych źrodeł proponowane, ubytkowi proponowanemu nie wyrownywa; że prawdziwy wasz Oyciec mniey od was żąda, niż wam wraca, i że żąda tyle tylko, ile dla własnego dobra waszego nieuchronnie żądać musi.

Raczcie teraz zwrocić cierpliwą uwagę na dalszy ciąg przełożenia moiego, abyście osądzić mogli, czy w proiektach zasilenie skarbu maiących w zamiarze, wola Jego Królewskiey Mości w usunięciu niesprawiedliwości, nadużyciow lub przeciążeń, istotnie zachowana była.

Podatek Osobisty, na ostatniem posie-

dzeniu Seymowem uchwalony, chociaż z natury swoiey nader ieſt proſtym i w pobieraniu nie powinien bydź trudnym, ſtał się atoli okazyą wielu nadużyciow prawu przeciwnych, i koniecznego wymaga sproſtowania.

Uchwała Seymowa naznaczyła ogólną podatku summę, tudzież *minimum i maximum* do zachowania w maiących się kwalifikować opłatąch.

W uzupełnieniu uchwały, ogół kraiowy na ogoły ſtosownie do Departamentow podzielony, klassy w liczbie dziesięciu poſtanowione, lecz zakresy pomiędzy temi klassami nie dość wyraźnie i dokładnie oznaczone zoſtały.

Stąd wyniknęło, iż wypadło w każdym Departamencie do rozwiązania trudne arytmetyczne problema: aby dochod pobrany z podatku osobiſtego wiernie odpowiadał wyznaczonemu na Departament ogółowi, a obok tego, aby w szczególności żaden kontrybuent nie był nienależycie opuszczonym, i żaden nie zoſtał pociągnionym do wyższey lub niższey opłaty nad tę, iaka na niego przypada z klassy do ktorey należeć powinien; co przy nie dość wyraźnem klass określaniu musiało zrodzić niezliczone w exekucyi trudności i wątpliwości, otworzyć pole do znacznych uchybień, spoźnić i zamitrężyć wybranie podatku, i zawieść skarb w sprawiedliwie spodziewanym dochodzie.

Za przewodnictwem sprawiedliwości, porządku i proſtoty, Proiekt dziś tu przyniesiony naſtępne podaie odmiany:

Ogółu summy na kray nie zamierza; klassy wyraźniey określa i rozróżnia; w ochronie tych, ktorzy do niey naywiększe maią prawo, *minimum* bez podwyższenia zoſtawuie; opłatę w klassach dalszych ſtopniami do ilości 500 złotych podnosi, tak ią miarkuiąc do prezumowanego individuow dochodu, aby uniknąć zarzutu ſtronności lub przeciążenia.

Podatek Patentowy, także na oſtatniem posiedzeniu Seymowem uchwalony, dotyka bezpośrednio przemysłu, i wyznać należy, że tak iak był dotąd urządzony, ſtał się powodem wielu zdrożności, krzywd, mitręg i zawodu dla skarbu. Zyczyćby zaiste należało, aby przemysł ledwie pierwsze znaki życia w kraiu naszym daiący, kiedy dzielniey gotowym zasiłkiem wspieranym bydź nie może, opieką przynaymniey i zupełną swobodą mógł bydź pielegnowanym; lecz kiedy nas cisną gwałtowne kraiu potrzeby, a zwłaszcza kiedy zaprzeczać nie można tey iawney słuszności temu prawidłu, że każdy w iakimkolwiek ſtanie, w iakimkolwiek sposobie dochód, pobiera, winien z niego udział potrzebie publiczney, Podatek patentowy powinien bydź sproſtowany tak, aby przemysłowi nie szkodził, lecz zniesionym bydź nie może.

Dotąd rzemiosła, professye i handle klassyfikowane były w ogóle, co do ich rodzaiu i natury; klassyfikowane były co do rzędu miaſt, i nadto ieszcze, każde rzemiosło i professya w każdem szczególnem mieście pięciorako były klassyfikowane. Ta oſtatnia klassyfikacya mniey właściwa, bo osobiſtą zdatność, pracowitość i przemysł zdaiąca się obarczać, dała nadto sposobność kontrybuentom mieszczenia się w klassach niższych, dla uniknienia wyższey opłaty; otworzyła pole officyaliſtom do samowolnego działania,

do wymierzania osobistych bądź faworow, bądź uciskow. — Dotąd także prawo rzekło, że na każdy osobny handel lub professyą osobny patent iest potrzebny, i ten przepis iest niewątpliwie słusznym; lecz gdy urządzenia nie określiły wyraźnie, które przedmioty pod iednym handlem lub professyą łączyć się mogą, a rozmaite towary, w mnieyszych zwłaszcza miastach, w iednymże sklepie zwykły i mogą się znaydować, wyniknęło, iż od cząstkowo handluiących, kilku patentow na iedenże handel niesłusznie i z uciskiem wymagano. — Nakoniec, uchwała przeszło - Seymowa zniosła w artykule 5 opłaty dawniey do konfraterniy, kontuberniy lub cechow składane. Powód prawa słuszny, bo obok poboru powszechnego, pobory prywatne z tychże samych przedmiotow ostać się nie mogą. Lecz odeymuiąc miastom fundusze, których używały dawniey, słusznością iest zapewnić im takowey straty nagrodę; lecz udzielić miastom część z powszechnego poboru, iest to im i sprawiedliwość wymierzyć i urzędom mieyskim dać silną podnietę, aby wiernego wpływania publicznego dochodu przestrzegały.

W iednostaynym więc duchu sprawiedliwości i prostoty, przedsięwzięte są w przyniesionym tu proiekcie następne odmiany:

Klassyfikacya rzemiosł i professyy w iednemże mieście tak iest do urządzenia zastrzeżoną, iż nikogo nie przeciąży, a właściwą ulgę, potrzebuiącym oney zapewni. Taryfą i osobnym przepisem iest wyiaśniono, które przedmioty handlu lub professyy dla handluiących cząstkowo pod iednymże patentem mieścić się mogą.

Opłata co do rzemiosł i przedmiotow powszechnieyszey potrzeby, nader, skromna; podwyższa się tylko w miarę ich stosunku do rzeczy zbytkowych.

Sprzyiaiąc wzrostowi przemysłu, wyłączenia przeszło - Seymową uchwałą obięte, nietylko są ponowione, lecz rozciągnione.

Nakoniec, udziela się miastom na rzecz ich kass i funduszow część 20 dochodu w miastach 1go rzędu, część 10 w miastach innych.

(Reszta potem.)

Z Paryża d. 16. Grudnia.

Onegday polował J. C. K. Mość w lasku Bulońskim, a za powrotem odprawił radę z ministrami.

Wczorayszy Monitor wymienił znowu 100 żołnierzy z Angielskiey służby oddalonych i na stały ląd wysadzonych, z dołożeniem ich wieku, mieysca urodzenia, czasu służby i kalectwa, dla którego oddalonemi zostali. Większa ich liczba iest rodem z Hanoweru, Pruss i Polski, a niektórzy z kraiow ligi Reńskiey, Szwaycaryi, Austryi, Rossyi, i t. d. Dwoch z nich, którzy są rodowitemi Francuzami odesłanemi zostali do Wesel, reszta do swoich kraiow.

Do Cherburga przyprowadzono d. 3 Grudnia dwa zdobyte Angielskie okręty, z których szczególniey ieden, przeznaczony z Smirny do Londynu i farbowemi towarami i tureckiemi kobiercami wyładowany, wielkiey iest wartości.

Kancelarya matematyczna podała N. Cesarzowi i Królowi Efemeridy swoie na rok 1812. Podług nich naywiększy przybysz morza nastąpi d. 13 Lutego, a mianowicie d. 14 Marca i 12 Kwietnia, ieżeli mu wiatr posłuży. Aże ten przybysz poczynić może zalewy i wielorakie szkody, potrzebną zatem iest rzeczą, dodano w tych Efemeridach, ostrzedź o tem w czesnie nadmorskie departamenta.

Przed kilku dniami rozbił się tu na Sekwanie przy moście ogrodu roślinnego statek przybyły z wyższey Marny z 800 worami zboża. Do iego rozbicia przyczyniła się gorliwość urzędnikow rogatkowych: chcąc go rewidować zatrzymali go nagle, i uderzył cięższym końcem o rozbity przed dwiema dniami statek, ktory ieszcze z wody sterczał. Przedsięwzięto zaraz środki do utrzymania go na powierzchniey wody i wyratowano wszystko zboże.

Dnia 19 Grudnia. — List z Bajony donosi, że wyprawę Angielską d. 30 Kwietnia z Madrass wyszłą, zaskoczyła na morzu d. 2 Maia burza, i 29 okrętow z woyskiem lądowym, pomiędzy któremi 2 liniiowe i iedna fregata, zatopiły się ze wszystkim.

Wyrokiem Cesarskim pod d. 9 b. m. zniesione są w nowych departamentach Emsy, Wezery i Elby wszystkie lenne prawa i zaszczyty.

Xżę Schwarzenberg, ambassador Austryacki, powrocił przed kilku dniami do Paryża.

P. Cetto, nadzwyczayny poseł Bawarski, oddał d. 12 N. Cesarzowi list od swoiego Monarchy, donoszący o urodzeniu się syna Następcy tronu.

Z Włoch d. 16. Grudnia.

Rządowa gazeta Medyolańska ogłosiła wyrok Wicekróla pod d. 3 Grudnia, mocą którego wyznaczone są nadzwyczayne sądy z pięciu cywilnych i trzech woyskowych członkow. Ostatnich proponuie Minister woyny, i ci muszą mieć przynaymniey stopień kapitana i 30 lat skończonych; pierwszych zaś wybierze Minister sprawiedliwości z zwyczaynych sędziow departamentowych. Nadzwyczayne te sądy sądzić będą rozboynikow na publicznych drogach, nachodzących w nocy domy, popełnione zbrodnie przez zbiegow od woyska, włoczęgow, i t. d.

Z Wenecyi donoszą pod d. 13 b. m. iż w tamteyszey zbroiowni pracuią z nadzwyczaynym pospiechem nad budowaniem kilkunastu liniowych okrętow, fregat, korwet i pomnieyszych woiennych okrętow. Nadzwyczayna liczba robotnikow iest tam zatrudniona i znayduie zarobek. Drzewo przychodzi tam częścią z pięknych dębowych lasow około Trewiso, częścią z Dalmacyi. W zatoce Malamoko stoi w gotowości zawsze do wyyścia pod żagle liczna flotylla, dla uderzenia na poiedyncze okręty Angielskie, skoro pokażą się w wodach Weneckich. Słowem zbliża się czas, w którym Anglicy będą musieli zupełnie opuścić morze Adryatyckie.

Podług doniesień, które w Neapolu przez Kalabryą d. 28 Listopada z Sycylii odebrano, uspokoiła się cokolwiek wyrzucaiąca ogień góra Etna; ale lawa płynęła ieszcze obficie, i zalawszy dolinę di Musara, zbliżała się d. 9 i 10 do miasta Katanea. Ostatniego dnia była iuż tylko 5 mil Włoskich oddalona. Mieszkańcy zaczęli się z swoiemi rzeczami z tego miasta wynosić, a stoiący tam batalion Anglikow z niego ustąpił.

Z Londynu d. 7. Grudnia.

Słychać, iż rząd nasz rozkazał powrocić Szwedom wszelką własność, w królestwie naszem zatrzymaną.

Wydano rozkazy, aby w iak nayprędszym czasie wystawiono nad brzegami od Essex aż do Norfolk wieże do dawania znakow.

Dnia 11 *Grudnia.* — Podług nadeszłego wczoray w południe z Windsoru doniesienia Król Jmć miał się bardzo źle, a przybyły dziś w wieczor goniec przywiozł wiadomość, iż powiększa się iego słabość.

Xże Rejent, który spodziewany był dopiero w sobotę, ziechał dziś do miasta. Jak tylko przybył, kazał zawołać do siebie P. Percewal i nakazał mu poczynić przygotowania do otworzenia parlamentu.

Dwie kompaniie niebieskiego pułku wyruszyły z Reading do Nottingham, gdzie ieszcze zaburzenia nie ustaią.

Względem urządzenia nowego ministerium nic ieszcze nie postanowiono. Zdaie się, iż Parlamentowi podany zostanie na teraźnieyszem posiedzeniu plan do uchylenia ograniczeń rejencyi.

Xże Sussexu zapadł na nowo na zdrowiu.

Wszystkie doniesienia zgadzaią się, iż Król codziennie ma się gorzey.

Brygi J.K.Mci Staunch, Xżna Jorku i Farquebar zatopiły się z wszystkim ludem pod brzegami Madagaskaru. Podobnyż los spotkał fregatę Saldanha d. 4 b. m. pod brzegami Longhsvilli, z którey ani 1 człowiek się nie wyratował. Lękamy się także o fregatę Endemion, która na trzy dni przed tą na morze wyszła.

Lord Bentinck przybył d. 18 Listopada do Gibraltaru, a d. 20 do Sycylii ztamtąd popłynął.

Gdy do Portsmutu nadeszła wiadomość o uznaniu przez sąd przysięgłych Doktora Sheridan W Irlandyi za niewinnego, znaydował się tam Królewicz, Xże Klarencyi, właśnie przy obiedzie; stanął zaraz i rzekł, iż nie wie, iak ma z tego powodu radość swoią wyrazić. Dodał, iż wszyscy iego bracia, wyiąwszy Xcia Kumberland, są za Katolikami Irlandzkiemi.

Podług listu z Nowegoiorku Chrystoff, opasał mocno miasto Port-au-Prince na St. Domingo.

Z Nowegoiorku d. 10. *Listopada.*

Jedna z gazet tuteyszych umieściła następuiące wezwanie:

"Ręka Boska wskazuie nam woynę! Amerykanie mowi do was oyczyzna! Nakazuie ona wam przygotować się do obrony praw waszych. Ktożby dziś tak był podły, żeby nie chciał się łączyć pod znieważoną iey chorągwią? Znaydzież się pomiędzy nami Amerykanin, który mógłby czytać poselstwo Prezydenta bez uczucia ożywionego w sobie patryotyzmu przeciw obelgom Anglikow, &c.„

Z Bukarestu d. 6 *Grudnia.*

Przybyły ze Stambułu goniec przywiozł bawiącemu się zawsze w Ruszczuku W. Wezyrowi wiadomość o rozwiązaniu iedney z Sułtanek synem; ważne to dla dynastyi Osmanow zdarzenie obchodzone było w Ruszczuku wystrzałami z dział, co w Giurgewo, nie mogąc dla mgły widzieć co się na drugim brzegu dzieie, wzięto za stoczenie walki, aż nakoniec posłaniec od W. Wezyra uwiadomił Tureckich pełnomocnikow kongressu o przyczynie strzelania.

Mówią, iż dla niewygody i niezdrowego powietrza kongress przenieść się ma w przyszłym tygodniu z Giurgewo do naszego miasta.

Podług wiary godnych doniesień stoiący na wyspie Słobodzie korpus Turecki, pod rozkazami Czapan Oglu, poyśdź ma do Piatra, stanąć obozem i pobierać iakdotąd z magazynow Rossyyskich żywność.

D O D A T E K

D O №. 2.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5. STYCZNIA 1812 Roku W NIEDZIELE.

Z Warszawy d. 30. Grudnia.

Dalszy ciąg sessyow Seymowych d. 22 *i* 23 *Grudnia.*

JW. Marszałek Seymowy znayduiąc rzecz dostatecznie wyiaśnioną, podał proiekt do wotowania, po którego ukończeniu, znaleziono gałek na stronie *affirmative* 127 a na stronie *negative* 35; tak więc przez 162 Posłow i Deputowanych, tudzież Radcow Stanu, proiekt pomieniony większością 127 gałek przeciw 35 przyięty został.

JW. Marszałek Seymowy rozkazawszy takowe wotowanie do osobnego zapisać protokołu, tenże protokoł wraz z Deputowanemi i Sekretarzem Seymowym podpisał; zalecił oraz wygotować o tem uwiadomienie do Senatu z dołączeniem proiektu większością głosow przyiętego: celem zaś odniesienia Poselstwa mianował JWW. Badeniego Radcę Stanu, i Morbitzera Kommissarza Izby Poselskiey do materyi dochodow i Skarbu.

Zabrał znowu głos JW. Minister Skarbu i oświadczył, że wnosi powtornie proiekt na dniu wczorayszym nieprzyięty, tyczący się ustanowienia Poboru Produktow dla woyska. Wystawiał, że co do odstawki produktow w art. 3cim proiektu wczorayszego na mil 20 od miasta powiatowego respective każdego dostawiaiącego produktu Powiatu w razie potrzeby zakreśloney, przy nowem roztrząsaniu tegoż proiektu takowa nastąpiła odmiana, że Departament nie chcący dadź produktu w naturze, może go zapłacić podług ceny targowey mieysca tego, do którego miał ie dostawić. Wyższość zaś ceny targowey tego mieysca nad średnią cenę targową Departamentu dostawiaiącego wynagrodzoną temuż Departamentowi będzie przez składkę ogólną kraiową, w miarę możności gruntowey rozłożyć się maiącą. To powiedziawszy, oddał proiekt do laski Marszałkowskiey. W tem słyszeć się dały liczne Izby Poselskiey głosy, ażeby przystąpiono do wotowania. Wynurzyli przeto Seymuiący swe uczucia, że proiekt bez dalszey dyskussyi iednomyślnie chcą przyiąć. Wszakże JW. Marszałek Seymowy przestrzegaiąc ściśle Seymowego porządku, widział się zmuszonym ten szlachetny Izby Poselskiey zapał na chwilę wstrzymać, i polecił Sekretarzowi Seymowemu czytanie złożonego do laski proiektu. Gdy go Sekretarz Seymowy przeczytał, dały się słyszeć powtornie w Izbie Poselskiey liczne głosy, ażeby wotowanie zbliżonem było; że iednak JW. Marszałek Seymowy widział ieszcze niektórych JWW. Kommissarzy Izby Poselskiey gotowych do mówienia w materyi toczącey się, a ztąd niemogąc uważać dyskussyi za ukończoną, widział się znaglonym do powtórnego odmowienia tym powszechnym Izby życzeniom, i dozwolił głosu JW. Godlewskiemu. — Zwracaiąc on uwagę Izby na konieczną potrzebę opatrzenia woyska w żywność i furaż, a znayduiąc zupełną dogodność w odstawie produktów, iaką ułatwia odmiana artykułu 3go w proiekcie teraz wniesionym uczyniona, doradzał przyięcie takowego proiektu.

Zabrał głos JW. Owidzki członek teyże Kommissyi, i w tym podobnież popieraiąc proiekt, iednomyślne przyięcie onegoż radził.

JW. Wodziński, członek teyże Kommissyi, również z zapałem zachęcał Izbę Poselską do przyięcia iednomyślnie proiektu, a to w celu dania dowodu iawne-

go walecznym wspólbraciom, iak wiele los ich interessuie Izbę, i ziakim pośpiechem uragnie zaspokoić nieuchronne ich potrzeby.

JW. Dembowski mowił także za rzeczonym proiektem, i zachęcał Izbę do iednomyslnego onegoż przyięcia.

JW. Marszałek Seymowy znayduiąc proiekt podany doſtatecznie wyiaśnionym, podał go do wotowania. — Po obrachowaniu gałek było ich na ſtronie *affirmative* 148, a *negative* 18; tym więc sposobem przez wotuiących 166 posłow i Deputowanych, tudzież Radcow Stanu, pomieniony proiekt większością 148 gałek, przeciw 18 przyiętym zoſtał.

Po zapisaniu takowego wotowania do osobnego protokułu i podpisaniu przez JW. Marszałka Seymowego, Deputowanych i Sekretarza, zalecił JW. Marszałek Seymowy wygotować o tem uwiadomienie do Senatu, i przyłączyć proiekt powyższy większością głosow przyięty; do odniesienia zaś Poselſtwa mianował JWW. JXiędza Staszica Radcę Stanu, i Godlewskiego Kommissarza Izby Poselskiey do materyi Przychodow i Skarbu.

Zapytał JW. Marszałek Seymowy Radę Stanu, czyli zoſtaią ieszcze iakowe proiekta do wniesięnia pod decyzyą Izby Poselskiey?

JW. Miniſter Sprawiedliwości zabrawszy głos oświadczył, że N. Pan czuiąc, iak dotychczasowe Prawa Kryminalne nie są zgodne z duchem Konſtytucyi naszey, chciał ażeby Kodex Kryminalny Francuzki do kraiu naszego mógł bydź zaſtosowanym. Przekonywaiąc się iednak, że to zaſtosowanie Prawa Kryminalnego Francuzkiego i przelania go w ducha narodowego dłuższego potrzebuie czasu i namysłu, poſtanowił, ażeby proiekt względem zaſtosowania tegoż Prawa, aż do przyszłego Seymu był odłożonym. Przez ten zaś czas, ażeby oddzielna do tego przedmiotu deputacya tak proiekt do Prawa Kryminalnego nayſtosownieyszy do narodowości, iako też proiekt do ulepszenia procedury cywilney przygotowała. Z woli zatem N. Pana oznaymuie, że proiekt do zaſtosowania Prawa Kryminalnego przygotowany, na teraźnieyszem posiedzeniu Seymowem wprowadzonym nie będzie.

JW. Marszałek zapytał ieszcze Radę Stanu, czyli iuż wszyſtkie proiekta w materyiach do decyzyi Seymu należących przygotowane wyczerpanemi zoſtały?

Na takowe JW. Marszałka zapytanie zabrawszy powtornie głos JW. Miniſter Sprawiedliwości oświadczył, że wszyſtko to, co z woli N. Pana do Izby Seymowey wnoszonem bydź miało, ukończonem iuż zoſtało.

JW. Marszałek Seymowy potem uwiadomieniu oświadczył Izbie Poselskiey, że iey prace iuż ukończone, i że ſtosownie do uwiadomienia od JW. Miniſtra Spraw Wewnętrznych, przyſtąpi w dniu iutrzeyszym do losowania na odnowienie trzeciey części członkow Izby Poselskiey; poczem solwował sessyią na dzień naſtępny.

Sessya Seymowa oſtatnia d. 23. Grudnia.

Po zgromadzeniu się Izby Poselskiey, JW. Marszałek Seymowy oznaymił iey, iż ſtosownie do zapowiedzenia na dniu wczorayszym uczynionego w skutek Dekretu N. Pana pod d. 22 Lutego i 24 Sierpnia 1811 r. wydanych, tudzież artykułu 38 Konſtytucyi, przyſtępuie do losowania na odnowienie trzeciey części członkow Izby Poselskiey, i w tym celu zalecił natychmiaſt przygotować do tegoż losowania potrzebne narzędzia; do uskutecznienia zaś dzieła losowania wezwał z grona Posłow: JWW. Antoniego Siemiątkowskiego, Posła Powiatu Szadkowskiego; — — Macieia Skrzypińskiego, Posła Powiatu Gnieźnieńskiego; a zaś z grona Deputowanych: JWW. JXiędza Wincentego Łancuckiego Deputowanego z gminy okręgu Powiatu Krakowskiego, i JW. Mateusza Żyniew Deputowanego z gmin okręgu Powiatow Dąbrowskiego, Seyneńskiego, i Biebrzańskiego.

Poczem wezwał Sekretarza Seymowego do ogłoszenia kommunikowaney sobie na dniu wczorayszym przez JW. Miniſtra Spraw Wewnetrznych liſty, obeymuiacey imiona tych JWW: Posłow i Deputowanych, którzy na Seym teraźnieyszy w skutku N. Pana 24 Sierpnia 1811 r. wydanego, obrani na oſtatnich Seymikach w dawnych 6ciu Departamentach na zaſtępſtwo tych Posłow i Deputowanych, którzy ubyli przez śmierć lub mianowanemi byli na urzędy z powyższemi niezgodne,

urzędowanie swoie z końcem ninieyszego Seymu podług wzwyż wspomnionego Dekretu, w moc którego obranemi zostali, kończą; — następnie, przez uięcie takiey liczby gałek, iaka iest ilość członkow z prawa wychodzących do losowania nienależą.

Sekretarz Seymowy w skutek takowego JW. Marszałka wezwania, z listy przez JW. Ministra Spraw Wewnętrznych kommunikowaney ogłosił, że wychodzącemi z prawa w liczbie 14 są;

JWW. Piotr Hrabia Łubieński, Poseł z Powiatu Warszawskiego; — Jan Antoni Nostok Deputowany z gminy 6tey miasta Warszawy; — Kuzniczow Deputowany z gminy 7mey miasta Warszawy; — Jan Mioduski Deputowany z gminy 8mey miasta Warszawy; — Adam Kurtz, Deputowany z gmin okręgu Ptow Czerskiego i Rawskiego; — Edward Raczyński, Poseł z Ptu Poznańskiego; — Antoni Siemiątkowski, Poseł z Ptu Szadkowskiego; — Jozef Biernacki, Poseł z Ptu Ostrzeszowskiego; — JXiądz Wieczorkiewicz, Deputowany z gmin okręgu Ptow Sieradzkiego i Szadkowskiego; — Efraim Dehnel, Deputowany z gmin okregow Ptu Ostrzeszowskiego i Wieluńskiego; — Maciey Mystkowski, Poseł z Ptu Ostrołęckiego; — Tomasz Jędrzeiowicz, Deput. z gmin okręgu Ptow Pułtuskiego i Wyszogrodzkiego; — Dominik Geystor, Deputowany z gmin okręgu Ptow Maryampolskiego i Kalwaryyskiego.

Po skończonem takowem czytaniu, z liczby karteczek wszystkich JWW. Posłow i Deputowanych, karteczki, na ktorych imiona powyższych JWW. Posłow i Deputowanych zapisanemi były, wyięte, a następnie takaż ilość gałek odiętą zostala z liczby 3ciey części na teraz wychodzić maiących. — Po ułatwieniu tego, przystąpiono naprzod do losowania JWW. Posłow. Ciągnienie to losow odbywało się następuiącym sposobem;

Na stole w środku Izby Seymowey postawionym, stały dwa naczynia w kształcie wazonów zrobione, maiące z wierzchu pokrywy, a z boku otwor za zasłoną przykryty, w ktorey ręka włożoną bydź może: w iedno z tych naczyń włożono tyle kartek w trąbkę zwiianych, ile było losuiących Posłow; na każdey karteczce zapisane było imie iednego Posła wraz z nazwiskiem Depart: i Ptu, z ktorego iest obranym; w drugie zaś włożono również tyle gałek, ile karteczek.

W 1wszem z tych tyle było gałek zielonych, ile Posłow ma wychodzić; resztuiąca ilość gałek była czerwoną. Z pomiędzy 4ch członków Izby Poselskiey od JW. Marszałka wezwanych, dway z nich, to iest: JWW. Siemiątkowski i Skrzypinski, zatrudniali się losowaniem; dway zaś, JWW. JXiądz Łańcucki i Zyniew trudnili się ogłaszaniem losow, tak, iż w iednym momencie, gdy JW. Skrzypiński wyciągał z naczynia kartkę z imieniem Posła, wtenczas JW. Siemiątkowski wyciągał także z drugiego naczynia gałkę; te okazywanemi były obok ciągnących przytomnym dwom członkom, to iest: JWW. JXiędzu Łańcuckiemu i Mateuszowi Zyniew i przez nich ogłaszane; Sekretarz zaś Seymowy zapisywał do osobnego protokołu Imiona tak Posłow, ktory przez wyciągnienie gałki w kolorze zielonym wyyść, iako też tych, ktorzy przez wyciągnienie gałki koloru czerwonego pozostać się maią.

Imiona wychodzących JWW. Posłow w liczbie 27 są następuiące:

JWW. Antoni Kosiński, Poseł Ptu Kowalskiego; - Piotr Gostkowski, Poseł Ptu Pileckiego; — Jan Toczyski, Poseł Ptu Błońskiego; — Mateusz Slaski, Poseł Ptu Chęcińskiego; — Stanisław Tymowski, Poseł Ptu Częstochowskiego; — Tomasz Chełmicki, Poseł Ptu Lipińskiego; — Maxymilian Skarżyński, Poseł Ptu Olkuskiego; - Adam Bielski, Poseł Ptu Konińskiego; — Jan Bystrzanowski, Poseł Ptu Lelowskiego; — Sebastyian Dembowski, Poseł Ptu Szkalmirskiego; — Jan Nepomucen Łuszczemski, Poseł Ptu Sochanowskiego; — Jozef Pilarzewski, Poseł Ptu Mławskiego; — Serafin Ulatowski, Poseł Ptu Wągrowieckiego; — Maciey Sołtyk, Poseł Ptu Stobnickiego; — Antoni Krzyżanowski, Poseł Ptu Srzodskiego; — Józef Szepietowski, Poseł Ptu Tykocińskiego; — Kazimierz Bystrzanowski, Poseł Ptu Jędrzeiowskiego; — Władysław Tarnawski, Poseł Ptu Krzeszowickiego; — Ignacy Błeszyński, Poseł Ptu Sieradzkiego; — Stanisław Alexandrowicz, Poseł

Ptu Łosickiego; — Franciszek Garczyński, Poseł Ptu Krobskiego; — Antoni Umiński, Poseł Ptu Krotoszyńskiego; — Leon Nowakowski, Poseł Ptu Radzyńskiego; — Maciey Wodziński, Poseł Ptu Brzeskiego; — Stanisław Jarociński, Poseł Ptu Wartskiego; —— Norbert Pęczkowski, Poseł Ptu Krasnostawskiego.

(Reszta potem.)

DONIESIENIA.

Prefekt Departamentu Krakowskiego, oznaymuie: iż dnia 14 Stycznia 1812 Roku o godzinie 9 z rana w Administracyi Salin Wielickich odbywać się będzie publiczna Licytacya na 2400 korcy żyta, i 1200 korcy Jęczmienia, na potrzeby tychże Salin dostawić się maiące; ktoby więc chciał rzeczone dwa gatunki zboża Salinom sprzedać, winien iest w dniu i godzinie wyżey wzmiankowanym w Wieliczce w Urzędzie Administracyi Salinarney stawić się, opatrzony w należne Wadium, to iest na licytowanie żyta 480 złot. Ryn. w Rewersach wykupuiących Wiedenskich (Einlösungsscheinen), na Jęczmien zaś 240 zł. Ryn. w takichże Rewersach złożyć się maiace.

W Krakowie dnia 22 Mca Grudnia 1811. *Wodzicki Prefekt. Wroński, S.J.*

Maiątku rozbiorowego niegdy Jozefa Zycińskiego, sądownie ustanowiony Kurator na mocy Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego I. Instancyi Departamentu Radomskiego, Wydziału II. dnia 22 Lipca Roku bieżącego do liczby 292 wypadłey, wzywa tegoż maiątku rozbiorowego wierzycieli, a nayprzod UUr. Jana Zelkowskiego bywszego Administratora, czyli raczey Jego dziedzicow, Walentego Charzewskiego i Dominika Raczynskiego deputatow, *Powtore* Zgromadzenie Cystersow Klasztoru Pokrzywnickiego i Plebana Kościoła parafialnego w Olbrzeszowicach w Imieniu tegoż Kościoła w assystencyi Rządu, UUr. Stanisława Chomentowskiego — Michała Zagórskiego — Wincentego Sosnowskiego — Karola Malinowskiego — Jerzego Pogorzelskiego — Jana Malickiego — Jozefa Tomaszewskiego — Antoniego Łąckiego i Jozefa Jastrzębskiego, aby w dniu dwudziestym czwartym Stycznia roku tysiąc ośmset dwunastym, w Trybunale Cywilnym I. Instancyi Departamentu Radomskiego w Wydziale II. w mieście Radomiu pod liczbą 66 przed Sędzią delegowanym o godzinie 9 z rana, Massy tey Deputaci zatrzymane w rękach swych, zdane przez bywszego Administratora rachunki, złożyli w ogolności zaś wszyscy Wierzyciele w celu ustanowienia nowey Deputacyi lub dawney zatwierdzenia złożonych przez bywszego Kuratora rachunkow, przeyżrenia, i przyznania lub odrzucenia, Massy czynney i bierney ustanowienia sposobow dalszey Administracyi lub rozdzielenia massy, oznaczenia, obowiązkow dla Deputacyi przepisania, oraz nadgrody dla Kuratora i Deputacyi oznaczenia, stawili się. — Ostrzega oraz, że w przypadku niezłożenia przez Deputacyą zatrzymanych w ręku Jey będących rachunkow, ilość pieniężna rachunkiem takowym maiąca bydź usprawiedliwiona, na rzecz Deputatow porachowaną zostanie, a wszyscy w ogóle Wierzyciele niestawaiący za przychylaiących się do zdania stawaiących uważanemi będą.

W Radomiu dnia 9 Grudnia Roku 1811. *Antoni Grabowski, Kurator.*

Lubo podpisany w Gazecie pod Nrem 100 roku zeszłego Cenę odstawienia Liwerunku za Obywateli Depart. Krakowskiego deklarował, iednak nieszukaiąc awanżu, lecz bardziey szacuiąc związki Obywatelskie, takową iak następuie zmnieyszyć, to iest: żyta korzec á złp. 17, owsa á złp. 14, siana Cett. 10 złp., Słomy Cett. 6 zło. Chcący zatem polecić odstawienie Liwerunku Warszawskiego, raczą się udać pod Nro. 339 w Rynku Krakowskiego. *G. B e s i*

Niżey podpisany do publiczney wiadomości podaie: iż z mocy Rezolucyi Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego, dnia trzeciego Grudnia roku teraźnieyszego zapadłey, różne rzeczy ruchome po nieg lyś Maryannie z Nonastow Pielowey, oraz Janie Kantym i Jozefie Pielach pozostałe, iako to: srebra, kleynoty, suknie, futra, bielizna, pościel, stolarszczyzna, szkło, faians, obrazy, xiążki skóry rozmaite, miedź, zegary, i inne sprzęty domowe dnia siodmego miesiąca Stycznia, roku nadchodzącego tysiąc ośmset dwunastego, o godzinie dziewiątey przed południem w kamienicy w wydziale trzecim miasta togo, czyli na przedmieściu Piasek zwanym pod Nrem dziewięćdziesiątym czwartym stoiącey, więcey daiącemu za gotowe pieniądze w monecie srebrney kursuiącey sprzedawane będą; chęć zatym nabycia ich maiący, tamże w czasie wyż wymienionym udać się raczą. Dan w Krakowie d 18 Grudnia 1811 roku. *Walenty Lichocki, Pisarz Aktowy Depar. Krak.*